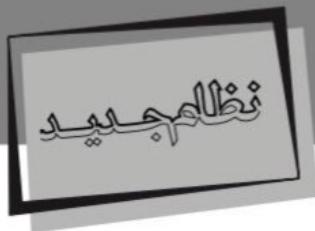

آزمون آزمایشی شماره ۴

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی علوم انسانی

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
ریاضیات	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
علوم و فنون ادبی	۲۵	۱۳۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
عربی اختصاصی	۲۰	۱۶۱	۱۸۰	۲۰ دقیقه
تاریخ	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۷ دقیقه
جغرافیا	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۸ دقیقه
جامعه‌شناسی	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	۱۳ دقیقه
منطق و فلسفه	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۲۰ دقیقه
روان‌شناسی	۱۵	۲۳۶	۲۵۰	۱۲ دقیقه
تعداد کل پرسش‌ها:	۱۵۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۴۰ دقیقه		

داوطلب گرامی، شمامی توانید با اسکن تصویر رو به رو به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، پاسخ تشریحی درس های اختصاصی را مشاهده نمایید.

ویژه دا اولطبان آرمون سراسری ۹۸ (کوه آرطايشي علوم انساني)

ریاضیات

۲۵

زمان پیشنهادی:

ریاضی و آمار ۳: فصل ۱ درس ۲ از ابتدای اعمال روی پیشامدها و درس ۳ ■ ریاضی و آمار ۱: فصل های ۴ و ۵

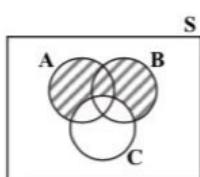
۱

دفترچه شماره ۴ - آنلاین شماره ۴ - آنلاین (مکالمه ایسلاندی)

۶۷ - تعمیمی ۷۶ - تعمیمی

- ۱۰۱- نوع متغیر و مقیاس اندازه‌گیری در متغیر «دمای بدن ماهی‌های قزل آلای رودخانه هراز (برحسب درجه سلسیوس)» کدام است؟
 ۱) کمی نسبی   ۲) کمی فاصله‌ای   ۳) کمی تقریبی   ۴) کمی تقریبی
- ۱۰۲- در یک سری داده آماری، میانگین ۱۱ و انحراف معیار ۲ است. تقریباً چند درصد از مشاهدات در محدوده (۷, ۱۵) قرار دارند؟
 ۱) ۶۸   ۲) ۹۸   ۳) ۹۶   ۴) ۹۹۹
- ۱۰۳- مقدار متغیر سوم در نمودار حبابی، متناسب با کدام یک از موارد زیر است؟
 ۱) شاعع دایره‌ها   ۲) قطر دایره‌ها   ۳) محیط دایره‌ها   ۴) مساحت دایره‌ها
- ۱۰۴- نمودارهای دایره‌ای و حبابی به ترتیب برای نمایش چند متغیر عددی در یک نمودار به کار می‌روند؟
 ۱) یک متغیر - سه متغیر   ۲) دو متغیر - سه متغیر   ۳) یک متغیر - محدودیتی ندارد   ۴) محدودیتی ندارد - محدودیتی ندارد
- ۱۰۵- یک نمودار را داری مربوط به ۵ متغیر کمی است. زاویه بین دو شاعع مجاور کدام است؟
 ۱) ۳۶۰°   ۲) ۷۲۰°   ۳) ۸۰°   ۴) ۱۵۷۵°
- ۱۰۶- میانگین ۸ داده آماری برابر ۱۵ است. اگر اعداد ۱۳ و ۱۸ را از بین آن‌ها حذف کرده و اعداد ۱۵ و ۲۰ را جایگزین نماییم، میانگین جدید کدام است؟
 ۱) ۱۵۲۵   ۲) ۱۵/۵   ۳) ۱۵/۷۵   ۴) ۱۶
- ۱۰۷- در داده‌های ۶, ۹, ۴, ۴, ۲ اختلاف عدد واریانس و میانگین کدام است؟
 ۱) ۰/۱   ۲) ۰/۲   ۳) ۰/۳   ۴) ۰/۶
- ۱۰۸- داده‌های ۱۴, ۱۰, ۱۳, ۹, ۱, ۱۴ و ۱ را به کمک نمودار جعبه‌ای مشخص کردایم. میانگین داده‌های داخل جعبه کدام است؟
 ۱) ۵/۵   ۲) ۶/۵   ۳) ۵/۶   ۴) ۶/۶
- ۱۰۹- در پرتاب دو تاس پیشامد آنکه یکی از تاس‌ها ۵ یا مجموع اعداد برآمده از دو تاس ۶ باشد، چند عضو دارد؟
 ۱) ۱۲   ۲) ۱۴   ۳) ۱۵   ۴) ۱۶
- ۱۱۰- از میان سه دانش آموز که بر روی یک نیمکت در کلاس نشسته‌اند، به چه احتمالی، تولد هیچ دو تای آن‌ها در یک روز هفته نیست?
 ۱) $\frac{3}{243}$ ۲) $\frac{1}{243}$ ۳) $\frac{19}{49}$ ۴) $\frac{3}{49}$
- ۱۱۱- در کدام گزینه گام‌های چرخه آمار در حل مسائل، به ترتیب و درست آمده است?
 ۱) بیان مسئله - طرح و برنامه‌ریزی - گردآوری و پاکسازی داده‌ها - تحلیل داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری
 ۲) طرح و برنامه‌ریزی - بیان مسئله - گردآوری و پاکسازی داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری - تحلیل داده‌ها
 ۳) بیان مسئله - اندازه‌گیری - سازماندهی داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری - تحلیل داده‌ها
 ۴) طرح و برنامه‌ریزی - اندازه‌گیری - گردآوری و سازماندهی داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری
- ۱۱۲- احتمال آنکه علی تیری را به هدف بزند، $\frac{2}{3}$ برابر احتمال آن است که او تیر را به هدف نزند. احتمال آنکه او تیر را به هدف بزند کدام است?
 ۱) $\frac{4}{5}$ ۲) $\frac{2}{5}$ ۳) $\frac{3}{5}$ ۴) $\frac{2}{3}$

۱۱۳- A-B-C و A-C-B سه پیشامد در فضای نمونه S هستند. عبارت توصیفی مربوط به قسمت هاشورخورده کدام می‌تواند باشد؟
 ۱) اتفاق بیفتند ولی C اتفاق نیفتند.
 ۲) اتفاق بیفتند و C اتفاق نیفتند.
 ۳) A-B یا C اتفاق بیفتند ولی C اتفاق نیفتند.
 ۴) C اتفاق نیفتند.

۱۱۴- کدام گزینه جزء گام تحلیل داده‌ها در چرخه آمار محسوب نمی‌شود؟

- ۱) مرتب کردن داده‌ها   ۲) گزارش معیارها   ۳) تفسیر داده‌ها   ۴) ارائه نمودارها و جداول

۱۱۵- اگر A و B دو پیشامد ناتهی در فضای نمونه S باشند، به طوری که $A - B = A$. آنگاه کدام گزینه درست است؟

$$P(A - B) = P(A) - P(B) \quad (1)$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) \quad (2)$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) \quad (3)$$

۱۱۶- از کیسه‌ای شامل ۴ مهره آبی، ۳ مهره قرمز و ۲ مهره زرد، ۳ مهره به تصادف انتخاب می‌کنیم. با چه احتمالی حداقل یک مهره آبی است؟

$$\frac{37}{42} \quad (1)$$

$$\frac{5}{42} \quad (2)$$

$$\frac{1}{42} \quad (3)$$

۱۱۷- در یک مسئله آماری اندازه‌گیری وزن نمونه با دو واحد متفاوت (کیلوگرم و پوند) انجام شده است. این اشکال مربوط به اجرای نادرست کدام گام در چرخه آمار است؟

- ۱) تحلیل داده   ۲) بیان مسئله   ۳) گردآوری و پاکسازی داده‌ها   ۴) طرح و برنامه‌ریزی

Scanned with CamScanner

- ۱۱۸- ۵ نفر شامل ۲ نفر a و b می خواهند در یک همایش سخنرانی کنند. با چه احتمالی دقیقاً ۱ نفر بین این دونفر سخنرانی می کند؟
 (۱) ۰/۱ (۲) ۰/۲ (۳) ۰/۳ (۴) ۰/۴
- ۱۱۹- به داده های ۱۰، ۱۳، ۱۴، ۱۷، ۱۸، ۲۶ و ۷ کدام داده هارا اضافه کنیم تا میانگین و میانه تغییر نکند؟
 (۱) ۱۳ (۲) ۱۱ و ۱۵ (۳) ۱۵ و ۱۵ (۴) ۱۵ و ۱۵
- ۱۲۰- با ارقام ۰، ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ یک عدد سه رقمی بدون تکرار ارقام می سازیم. با چه احتمالی این عدد مضرب ۵ است؟
 (۱) ۰/۳۲ (۲) ۰/۳۴ (۳) ۰/۳۶ (۴) ۰/۳۸

زمان پیشنهادی:

اقتصاد

اقتصاد: بخش ۱ فصل ۴ و بخش ۲ فصل های ۱ و ۲

- ۱۲۱- کدام گزینه مقمن پاسخ درست پرسش های زیر است؟
- الف) شاخص های نشان دهنده تولید کل جامعه، بر حسب کدام متغیر اقتصادی سنجیده می شوند؟
 ب) افزایش مقدار تولید کل در هر سال، ممکن است به کدام دلایل باشد؟
 ج) اگر جامعه دچار ..... باشد مقدار تولید کل محاسبه شده هر سال ..... را نشان می دهد؛ در حالی که این رقم، به معنای «.....»
 د) برای رفع مشکل قسمت «ج»، می توان سال «.....» را به عنوان «سال پایه» انتخاب کرد و ارزش تولیدات هر سال را بر حسب قیمت کالاهای خدمات در سال «.....» نه «.....» محاسبه نمود.

- (۱) (الف) پول
 (۲) (الف) مقدار
 (۳) (الف) پول
 (۴) (الف) مقدار
- ب) افزایش صادرات- کاهش واردات- یکی از این دو
 د) اول- پایه- سال جاری
 ب) افزایش مقدار تولید- افزایش قیمت هر واحد کالا- هر دوی آن ها
 د) معنی- جاری- سال پایه
 ب) افزایش مقدار تولید- افزایش قیمت هر واحد کالا- هر دوی آن ها
 د) معنی- پایه- سال جاری
 ب) افزایش صادرات- کاهش واردات- یکی از این دو
 د) اول- جاری- سال پایه

- ۱۲۲- چنانچه در یک جامعه فرضی، کالاهای جدول زیر در مدت یک سال تولید شده باشند، با توجه به رقم این تولیدات و سایر داده ها:

۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	۲۰۰ دستگاه از قرار هر دستگاه	ماشین آلات	A
۱۲۰,۰۰۰ ریال	۱۵۰۰ عدد از قرار هر عدد	پوشاش	B
۱۹,۰۰۰,۰۰۰ ریال	۳۰۰ تن از قرار هر تن	مواد غذایی	C
$\frac{3}{4}$ ارزش پوشاش	هزینه استهلاک		D
$\frac{1}{2}$ ارزش مواد غذایی	خدمات ارائه شده		E

- الف) تولید خالص داخلی آن چقدر است؟
 ب) چنانچه جمعیت کل این جامعه ۵۵ میلیون نفر باشد، تولید خالص داخلی سرانه «.....» چقدر است؟
 (۱) (الف) ۸,۰۳۰,۰۰۰,۰۰۰
 (۲) (الف) ۸,۰۳۰,۰۰۰,۰۰۰
 (۳) (الف) ۸,۱۶۵,۰۰۰,۰۰۰
 (۴) (الف) ۸,۱۶۵,۰۰۰,۰۰۰

- ۱۲۳- مندرجات جدول زیر، مربوط به اطلاعات استخراجی از «حساب های ملی» سال گذشته یک کشور فرضی است. با توجه به داده های مذکور «سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند»، کدام است؟ (ارقام به میلیارد ریال است).

۳۵۵	(۱) تولید ناخالص ملی
۲۵	(۲) سهم تولید خارجیان مقیم کشور
۳۵۰	(۳) تولید ناخالص داخلی

- (۱) ۱۵ (۲) ۲۰ (۳) ۳۰ (۴) ۳۵

- ۱۲۴- در یک جامعه فرضی یک دستگاه کالای سرمایه ای را به قیمت ۴۵ میلیارد ریال خریداری کرده ایم و عمر مفید آن ۹ سال است. در این صورت، به ترتیب از راست به چپ:

- الف) هر سال چه مقدار به عنوان «هزینه استهلاک» باید کنار گذاشته شود؟
 ب) چنانچه در دو سال آخر، قیمت این کالای سرمایه ای ۲۰ درصد افزایش یابد، مجموع «هزینه استهلاک» این دو سال، چه مقدار خواهد بود؟
 ج) قیمت جدید «کالای سرمایه ای» کدام است؟
 توجه: ارقام به میلیون و میلیارد ریال است.

۵۴ (۱) ۱۲ (۲) ۱۲ (۳) ۹ (۴) ۵	۵ (۱) ۵ (۲) ۵ (۳) ۵ (۴) ۵
۹ (۱) ۵ (۲) ۵ (۳) ۵ (۴) ۵	۵۴ (۱) ۵ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۶

پاسخ تشریحی درس‌های اختصاصی آزمون شماره ۴ (گروه آزمایشی علوم انسانی)

نظام جدید

داوطلب گرامی! جهت استفاده از خدمات اختصاص خودمانند کارنامه‌ها، مشاوره‌های هوشمند آزمون‌ها، بانک سوال، تست‌های طبقه‌بندی شده، تلویزیون اختصاصی گزینه دو (دارای فیلم‌های آموزشی و مشاوره‌ای) و ... با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وب‌سایت گزینه دو به آدرس gozine2.ir شوید.

۹۹

۶ ریاضیات

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵ ریاضی و آمار ۱

نکته: متغیرهای کمی متغیرهایی هستند که مقادیر عددی می‌گیرند و برای آن‌ها عملیات ریاضی از قبیل جمع، تفریق و معدله‌گیری قابل انجام است.
نکته (مقیاس فاصله‌ای): این مقیاس به دلیل استفاده از لوازم یا قواعد دقیق اندازه‌گیری ویژگی افراد یا اشیا به دقت اندازه‌گیری می‌شود. به بیان دیگر مقیاس فاصله‌ای برای داده‌هایی است که قابل مرتب کردن هستند و همچنین، اختلاف بین مقادیر داده‌ها با معنا است.
با توجه به نکات، گزینه ۳ پاسخ است.

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده صفحه ۱۰۶ ریاضی و آمار ۱

نکته:

تقریباً ۹۹/۹ درصد از مشاهدات بین سه برابر انحراف معیار از میانگین قرار دارند. ($\bar{x} - ۳\sigma, \bar{x} + ۳\sigma$)

تقریباً ۹۶ درصد از مشاهدات بین دو برابر انحراف معیار از میانگین قرار دارند. ($\bar{x} - ۲\sigma, \bar{x} + ۲\sigma$)

تقریباً ۶۸ درصد از مشاهدات بین یک برابر انحراف معیار از میانگین قرار دارند. ($\bar{x} - \sigma, \bar{x} + \sigma$)

با توجه به نکته و مقادیر میانگین و انحراف معیار داریم:

$$(7,15) = (11 - 2 \times 2, 11 + 2 \times 2)$$

بنابراین تقریباً ۹۶ درصد مشاهدات در این محدوده قرار دارند.

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده صفحه ۱۲۴ ریاضی و آمار ۱

در نمودار حبابی، شعاع دایره‌ها را متناسب با جذر مقادیر متغیر سوم در نظر می‌گیریم، پس مقدار متغیر سوم متناسب با مجذور (توان دوم) شعاع دایره‌ها است. از آنجایی که مساحت دایره با توان دوم شعاع دایره تناسب دارد، پس می‌توانیم جمله زیر را پیگوییم:
مقدار متغیر سوم در نمودار حبابی، متناسب با مجذور شعاع دایره‌ها، با مجذور قطرها یا مجذور محیطها یا خد مساحت دایره‌ها است.

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده صفحه ۱۲۴ ریاضی و آمار ۱

نمودار دایره‌ای برای یک متغیر و نمودار حبابی برای نمایش هم‌زمان ۳ متغیر عددی به کار می‌رود، بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده صفحه ۱۲۸ ریاضی و آمار ۱

در نمودار راداری زاویه بین دو شعاع مجاور با هم برابر هستند. چون هر شعاع نمایشگر یک متغیر است، پس ۵ شعاع در این نمودار داریم که زاویه بین هر شعاع برابر است با:

$$\frac{360^\circ}{5} = 72^\circ$$

۱۰۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰ ریاضی و آمار ۱

نکته: اگر n داده به صورت $x_1, x_2, \dots, x_n$ داشته باشیم، میانگین آن‌ها را با نعاد $\bar{x}$ نشان می‌دهیم، که به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

با توجه به نکته داریم:

$$\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} = 15 \Rightarrow x_1 + x_2 + \dots + x_n = 15n$$

دو داده ۱۳ و ۱۸ حذف و به جای آن‌ها ۱۵ و ۲۰ جایگزین شده‌اند، پس:

$$x_1 + x_2 + \dots + x_n - 13 - 18 + 15 + 15 = 120 + 4 = 124$$

بنابراین میانگین جدید برای این ۸ داده برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{124}{8} = 15.5$$

۱۰۷- پاسخ: گزینه ۴

نکته: اگر n داده به صورت $x_1, x_2, \dots, x_n$ داشته باشیم، میانگین آنها را با نماد $\bar{x}$ نشان می‌دهیم، که به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

نکته: اگر n داده به صورت $x_1, x_2, \dots, x_n$ داشته باشیم، انحراف معیار آنها را با نماد s (سیگما) نشان می‌دهند که به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$s = \sqrt{\frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}}$$

نکته: به محدود احراز معیار که آن را با نماد s نشان می‌دهیم، واریانس می‌گویند.

با توجه به نکات فوق، داریم:

$$\bar{x} = \frac{2+4+4+6+9}{5} = \frac{25}{5} = 5$$

$$s^2 = \frac{(2-5)^2 + (4-5)^2 + (4-5)^2 + (6-5)^2 + (9-5)^2}{5} = \frac{9+1+1+1+16}{5} = \frac{28}{5} = 5.6$$

بنابراین اختلاف عدد میانگین و واریانس برابر است با:

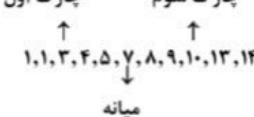
$$5.6 - 5 = 0.6$$

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۱

نکته: پس از مرتب کردن داده‌ها، داده‌ای که تعداد داده‌های بعد از آن با تعداد داده‌های قبل از آن برابر است، میانه است. اگر تعداد داده‌ها زوج باشد میانه برابر میانگین دو داده وسطی است.

نکته: برای داده‌های مرتب شده قبل از میانه، یک میانه حساب می‌کنیم، که همان چارک اول است و به همین صورت میانه داده‌های بعد از میانه، چارک سوم خواهد بود. برای سادگی از نمادهای Q_1 , Q_2 و Q_3 بدتریب برای چارک اول، میانه (چارک دوم) و چارک سوم استفاده می‌شود.

داده‌های داخل جعبه در حقیقت داده‌های بین چارک اول و چارک سوم هستند، پس ابتدا با مرتب کردن داده‌ها، چارک اول و سوم را به دست می‌آوریم:

بنابراین داده‌های داخل جعبه به صورت $4, 5, 7, 8, 9$ هستند، پس میانگین این داده‌ها برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{4+5+7+8+9}{5} = \frac{35}{5} = 7$$

۱۰۹- پاسخ: گزینه ۲

نکته: پیشامد $A \cup B$ وقتی رخ می‌دهد که پیشامد A یا B (حداقل یکی از این پیشامدها) رخ دهد.

پیشامد آنکه حداقل یکی از تاس‌ها ۵ بیاید را A و پیشامد آنکه مجموع اعداد دو تاس ۶ باشد را B می‌نامیم. داریم:

$$A = \{(1,5), (2,5), (3,5), (4,5), (5,5), (6,5), (5,1), (5,2), (5,3), (5,4), (5,6)\}$$

$$B = \{(1,5), (2,4), (3,3), (4,2), (5,1)\}$$

بنابراین:

$$A \cup B = \{(1,5), (2,5), (3,5), (4,5), (5,5), (6,5), (5,1), (5,2), (5,3), (5,4), (5,6), (2,4), (3,3), (4,2)\}$$

این مجموعه دارای ۱۴ عضو است.

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۱

مشخصات سؤال: ساده صفحه ۲۱ ریاضی و آمار ۳

نکته: اگر $S \neq \emptyset$ فضای نمونه متناهی یک پدیده تصادفی و A پیشامدی در S باشد، در این صورت احتمال وقوع پیشامد A را با نماد $P(A)$ نمایش می‌دهیم و مقدار آن را طبق دستور زیر محاسبه می‌کنیم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)}$$

اگر بخواهیم هیچ دو تای آنها در یک روز هفتۀ متولد نشده باشند، بدين معنی است که هر کدام در روزهای مختلف به دنیا آمدند.

تعداد کل حالت‌ها برابر $7 \times 7 \times 7 = 343 = n(S)$ است. تعداد حالت‌های مطلوب عبارتند از:

روزهایی که فرد دوم می‌تواند به دنیا بیاید

$$n(A) = 7 \times 6 \times 5 = 210$$

روزهایی که فرد سوم می‌تواند به دنیا بیاید

$$n(A) = 7 \times 6 \times 5 = 210$$

روزهایی که فرد اول می‌تواند به دنیا بیاید

$$n(A) = 7 \times 6 \times 5 = 210$$

بنابراین:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{210}{343} = \frac{30}{49}$$

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۱

مشخصات سؤال: ساده صفحه ۳۰ ریاضی و آمار ۳

گام‌های چرخۀ آمار در حل مسائل به ترتیب زیر است:

(۱) بیان مسئله (۲) طرح و برنامه‌ریزی (۳) گردآوری و پاک‌سازی داده‌ها (۴) تحلیل داده‌ها (۵) بحث و نتیجه‌گیری

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

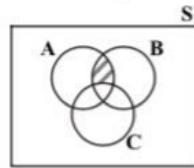
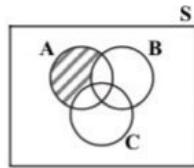
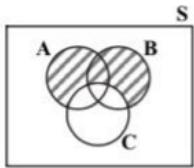
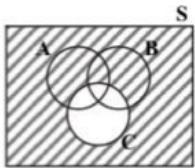
۱۱- پاسخ: گزینه ۳
مشخصات سؤال: ساده صفحه های ۲۲ و ۲۳ ریاضی و آمار ۳

نکته: اگر $P(A)$ احتمال وقوع پیشامد A در فضای نمونه S باشد، در این صورت احتمال واقع نشدن پیشامد را با $P(A') = 1 - P(A)$ نمایش می دهیم و داریم: $P(A) + P(A') = 1$. در این حالت A و A' را دو پیشامد متمم می گوییم.
اگر به هدف زدن تیر را با A نمایش دهیم، داریم:

$$P(A) = \frac{r}{n} P(A') \Rightarrow P(A) = \frac{r}{n} (1 - P(A)) \Rightarrow P(A) = \frac{r}{n} - \frac{r}{n} P(A) \Rightarrow \frac{r}{n} P(A) = \frac{r}{n} \Rightarrow P(A) = \frac{r}{n}$$

۱۱- پاسخ: گزینه ۳
مشخصات سؤال: ساده صفحه ۲۵ ریاضی و آمار ۳

هر گزینه را رسم می کنیم:

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

۱۱- پاسخ: گزینه ۳
مشخصات سؤال: ساده صفحه های ۳۰ و ۳۵ ریاضی و آمار ۳

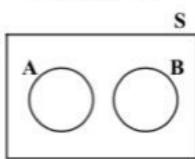
تفسیر داده ها در گام بحث و نتیجه گیری است. بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

۱۱- پاسخ: گزینه ۳
مشخصات سؤال: متوسط صفحه های ۱۷ و ۱۹ ریاضی و آمار ۳

نکته: هر گاه A و B دو پیشامد از فضای نمونه S باشند، به طوری که $A \cap B = \emptyset$ باشند، در این صورت پیشامدهای A و B را ناسازگار گوییم.

نکته: هر گاه A و B دو پیشامد ناسازگار در فضای نمونه S باشند، آنگاه: $P(A \cup B) = P(A) + P(B)$.

برای دو پیشامد ناتهی A و B زمانی رابطه $A - B = A \cap B = \emptyset$ برقرار است که A و B دو مجموعه جدا از هم بوده (مطابق شکل) پس: A $\cap$ B = $\emptyset$ و دو مجموعه ناسازگارند.

بنابراین:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B)$$

۱۱- پاسخ: گزینه ۴
مشخصات سؤال: متوسط صفحه های ۲۳ و ۲۴ ریاضی و آمار ۳

نکته: اگر $S \neq \emptyset$ فضای نمونه متناهی یک پدیده تصادفی و A پیشامدی در S باشد، در این صورت احتمال وقوع پیشامد A را با نماد $P(A)$ نمایش می دهیم و مقدار آن را طبق دستور زیر محاسبه می کنیم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)}$$

نکته: اگر $P(A)$ احتمال وقوع پیشامد A در فضای نمونه S باشد، در این صورت احتمال واقع نشدن پیشامد را با $P(A') = 1 - P(A)$ نمایش می دهیم و داریم: $P(A) + P(A') = 1$.

برای محاسبه احتمال «حداقل یک مهره آبی است». می توانیم از متمم آن که «هیچ مهره انتخابی آبی نباشد» استفاده کنیم:
انتخاب سه مهره از مهره های قرمز و زرد

$$P(\text{هیچ مهره آبی نباشد}) = 1 - \frac{\binom{5}{3}}{\binom{8}{3}} = 1 - \frac{10}{56} = \frac{46}{56} = \frac{23}{28}$$

انتخاب ۳ مهره از کل

راه حل دوم:

تعداد اعضای پیشامد آنکه حداقل یک مهره آبی باشد به صورت زیر است:

$$n(A) = \binom{4}{1} \binom{5}{2} + \binom{4}{2} \binom{5}{1} + \binom{4}{3} = 4 \times 10 + 6 \times 5 + 4 = 74$$

دو مهره غیرآبی	دو مهره آبی غیرآبی	سه مهره آبی
$\uparrow$	$\uparrow$	$\uparrow$
۱ مهره آبی	یا یک مهره غیرآبی	یا یک مهره آبی

بنابراین داریم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{74}{84} = \frac{37}{42}$$

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۴

در مرحله طرح و برنامه‌ریزی (گام دوم) علاوه بر توافق درباره چگونگی اندازه‌گیری متغیرها درباره اندازه نمونه، چگونگی نمونه‌گیری و همچنین شیوه تحلیل داده‌ها تضمین گیری می‌شود. بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۳

مشخصات سؤال: دشوار = صفحه ۲۷ ریاضی و آمار ۳
نکته: اگر $\emptyset \neq S$ فضای نمونه متناهی یک پدیده تصادفی و A پیشامدی در S باشد، در این صورت احتمال وقوع پیشامد A را بانماد $P(A)$ نمایش می‌دهیم و مقدار آن را طبق دستور زیر محاسبه می‌کنیم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)}$$

۵ نفر به ۵! می‌توانند سخنرانی کنند، پس: $n(S) = 5! = 120$

اگر بخواهیم بین دو نفر a و b دقیقاً یک نفر سخنرانی کند، ابتدا چینش زیر را در نظر می‌گیریم:

بنابراین تعداد حالات برابر است با:

$$\begin{array}{c} \text{جایه جایی } a \text{ و } b \\ \uparrow \quad \downarrow \\ \binom{2}{1} \times 2! \times 3! = 24 \\ \downarrow \quad \uparrow \\ \text{انتخاب یک نفر تا بین دو نفر دیگر} \end{array}$$

بنابراین:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{24}{120} = 0.2$$

مشخصات سؤال: دشوار = صفحه ۴۲ ریاضی و آمار ۳

باید دو داده اضافه شده در دو طرف میانه باشد تا میانه تغییر نکند از طرفی میانگین آن‌ها با میانگین کل داده‌ها یکسان باشد:

$$\begin{array}{c} 7, 10, 13, 14, 17, 18, 26 \\ \downarrow \\ \text{میانه} \end{array}$$

$$\bar{x} = \frac{7+10+13+14+17+18+26}{7} = \frac{105}{7} = 15$$

پس دو عدد داده شده باید دارای میانگین ۱۵ و در دو طرف میانه (عدد ۱۴) قرار داشته باشند، بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

مشخصات سؤال: دشوار = صفحه‌های ۱۹ و ۲۰ ریاضی و آمار ۳

نکته: اگر $\emptyset \neq S$ فضای نمونه متناهی یک پدیده تصادفی و A پیشامدی در S باشد، در این صورت احتمال وقوع پیشامد A را بانماد $P(A)$ نمایش می‌دهیم و مقدار آن را طبق دستور زیر محاسبه می‌کنیم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)}$$

اول تعداد اعداد سه رقمی بدون تکرار ارقام که با ارقام ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ می‌توانیم بنویسیم حساب می‌کنیم:

$$n(S) = \overbrace{}^5 \times \overbrace{}^5 \times \overbrace{}^4 \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 5 \times 5 \times 4 = 100$$

اعدادی که بر ۵ بخش‌بندی‌رند، یکان‌شان صفر یا ۵ است. تعداد این اعداد را جداگانه حساب می‌کنیم و باهم جمع می‌کنیم:

$$\begin{array}{c} \overbrace{}^5 \times \overbrace{}^4 \times \overbrace{}^1 \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 5 \times 4 \times 1 = 20 \\ \text{صفر} \\ \overbrace{}^4 \times \overbrace{}^4 \times \overbrace{}^1 \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 4 \times 4 \times 1 = 16 \\ \text{صفر} \end{array}$$

$$\Rightarrow n(A) = 20 + 16 = 36$$

$$\begin{array}{c} \overbrace{}^4 \times \overbrace{}^4 \times \overbrace{}^5 \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 4 \times 4 \times 5 = 80 \\ \text{صفر} \end{array}$$

پس احتمال رخدادن پیشامد A برابر است با:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{36}{100} = 0.36$$

۶- اقتصاد و

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۳

مشخصات سؤال: ساده = صفحه‌های ۴۶، ۴۲ و ۱۴۷ و اقتصاد

الف) تمامی شاخص‌های نشان‌دهنده تولید کل جامعه، اعم از تولید ناخالص ملی و تولید ناخالص داخلی بر اساس پول محاسبه می‌شوند.

ب) سه دلیل می‌تواند داشته باشد:

(۱) افزایش قیمت (۲) افزایش تولید (۳) هر دو مورد

ج) اگر جامعه دچار «تورم» باشد، مقدار تولید کل محاسبه شده هر سال «رقم بزرگ‌تری» را نشان می‌دهد؛ در حالی که این رقم بزرگ، به معنای «افزایش تولید نیست».

د) برای رفع مشکل قسمت «ج»، می‌توان سال «معینی» را به عنوان «سال پایه» انتخاب کرد و ارزش تولیدات هر سال را بر حسب قیمت کالاهای خدمات در سال «پایه» نه «جاری» محاسبه نمود.